

Nr 81.

Av herr **Magnusson** i Skövde, om *viss ändring i lagen om enskilda vägar på landet.* *

Efter det lång tid förflutit sedan frågan bragts på tal och ett flertal motioner i densamma under årens lopp framförts, antog 1907 års riksdag i anledning av en Kungl. Maj:ts proposition lagen om enskilda vägar på landet. Från lagens verksamhetsområde undantogs dock städerna, oaktat dessa inom sina ofta rätt vidsträckta områden ha ett stort antal enskilda vägar av samma natur som de i lagen upptagna. Departementschefen, statsrådet Alfr. Peterson säger härom i berörda proposition, sid. 74: »På sätt förslagets rubrik och § 1 utmärka är förslaget, lika med lagbyråns, inskränkt endast till landsbygdens vägar. Visserligen har den tanken föresvävat mig, att förslaget lämpligen skulle kunna omfatta även städernas enskilda vägar, desto hellre som det utan tvivel kunde vara önskligt att icke genom en ny lagstiftning allenast för landsbygden framkalla en åtskillnad mellan stad och land, som, vid det förhållande, att nu gällande allmänna stadganden i ämnet torde i tillämpliga delar äga giltighet jämväl i fråga om enskilda vägar å städernas områden, i själva verket nu icke finnes. Men då det tilläventyrs kan möta svårighet att inordna städernas hithörande förhållanden under samma bestämmelser som nu föreslås för landsbygden, har jag trott mig icke böra fullfölja en sådan tanke. Frågan om en tidsenligare reglering av väghållningsbesväret i städerna, det enskilda som det allmänna, torde för övrigt i ett annat sammanhang inom en nära framtid komma under omprövning.»

Så långt departementschefen. — Frågan om tidsenlig reglering av väghållningsbesväret i städerna »har dock, såvitt undertecknad kunnat finna, sedan dess icke tagits under någon grundligare omprövning» och har i vart fall icke avancerat fram till någon lösning eller ens något fullständigt förslag därtill framlagts.

Genom det ständigt fortgående beviljandet av nya stadsrättigheter och inkorporeringarna till städerna av betydande landsbygdsområden har emellertid behovet av att inom dessa områden kunna tillämpa lagen om enskilda vägar allt starkare framträtt. Inom de mycket stora områden av ofta ren landsbygdsstruktur, som tillhöra städerna utom deras planlagda område, är frågan om det enskilda vägunderhållets utgörande på många håll lika aktuell som svårlost, emedan varje lagstiftning och följaktligen varje möjlighet att tvinga försumliga delägare att deltaga i underhållet av vägen saknas. Även om flertalet av dem, som betjäna sig av vägen, äro hågade att deltaga i underhållet, finnes vanligen någon tredskande, med påföljd att hela underhållet blir försummat, emedan övriga delägare förklarligt nog icke vilja underhålla även de försumligas andel, och vilka sedan vid begagnandet av vägen njuta förmån av förbättringen.

Men även om ägarna av de fastigheter i stad, som begagna sig av enskild väg, vid en viss tidpunkt enas om underhållet, är därmed ingen säkerhet vunnen för framtiden, emedan gällande servitutslag icke medger in-teckning i fastighet av skyldighet att underhålla väg, som är belägen utom fastigheten. En överenskommelse om underhållet kan därför på sin höjd innebära personlig förbindelse (under förutsättning av det ganska problematiska fall, att alla frivilligt enas), som håller så länge fastigheterna äro kvar i samma ägares händer och dessa ägare äro solventa men ej heller längre, emedan fastigheten självt ej kan göras ansvarig genom in-teckning eller annorledes. Så snart en fastighet bytt ägare, vilket ej minst omkring städerna ju sker ganska ofta, försvinner för densamma förpliktelsen att underhålla enskild väg, och därmed är en ofta mycket svårvunnen överenskommelse sönderbruten. Någon svårighet eller olägenhet synes mig icke föreligga av att utsträcka lagen om enskilda vägar att gälla även inom städerna för de icke planlagda områdena, och bör detta kunna vinnas genom en ganska enkel omredigering av lagens rubrik och första paragraf. Möjligen skulle tvetydighet kunna uppstå, om intet undantag gjordes för städer, som icke deltaga i landsting, varför jag ansett klokast undantaga dessa. — Skulle vid utskottets granskning av motionen någon ytterligare ändring visa sig erforderlig, torde utskottet kunna föreslå sådan.

På grund av det anförda tillåter jag mig därför hemställa,

att riksdagen för sin del måtte besluta sådan
ändring av lagen av den 5 juli 1907 om enskilda vägar
på landet att

- 1) lagens rubrik ändras till: Lag om enskilda vägar;
- 2) att § 1 i lagen erhåller följande ändrade lydelse: Denna lag avser enskild väg å landet och i stad, som tillhör landsting, utom stadens planlagda område, vilken för en eller flera fastigheter är till stadigvarande nytta såsom farväg, vare sig för hemkörsior eller för utfart eller eljest.

Stockholm den 20 januari 1920.

Karl Magnusson,
Skövde.
